

MINDSZENTI LAP

Megjelen minden vasárnap.

TARSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona Negyed évre . . . korona
Fél évre 2 korona Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

Mindszent, 1912. január 21.

3. szám.

Tizennegyedik évfolyam.

A kapitalizmus válsága.

Negyven év előtt Marx Károly és Engels Frigyes kommunista kiáltványt intéztek a munkásnép millióihoz s ebben a világ proletárait egyesülésre szólították fel.

A kiáltvány irányelve nem volt a kommunizmus, amint címéből sejteni lehetne, hanem az addig csak lappangva bujkáló, mai értelemben vett szocializmusnak első nyílt, bátor megszólalása.

A röpirat szerzőinek azonban kerülni kellett a szocialista nevet, mert ez könnyen félreértésekre adhatott volna alkalmat. — Egyes egyesülések, társaságok ugyanis a szocializmus cégére alatt különféle, addig lakatlan helyeken települtek le, ahol — és ez volt az igazán szocialista érzelmük előtt a legnagyobb bűnük — a hatalom képviselőinek védnöksége és támogatása mellett szocialista államokat alapítottak, helyesebben: csak alapítani akartak, mert a szocialista állam utópia lévén, kudarcot vallottak és ezáltal a szocialista nevet diszkreditálták.

A kommunista kiáltvány valóságban szocialista kiáltvány volt és az idők folyamán téveseknek bizonyult, kevésszámú aszimptomáinak kivételével, egészben véve örökbecsű mű. Marx, kit a mű értelmi szerzőjének kell tekinteni, bebizonyítja, hogy a gyári ipar hatalmas fellendülése által tultermelés állott be, amelynek végzetes következményeit egyelőre csak a proletárság sinylí meg.

A kapitalizmus központosításával nyomorba hajtott munkásosztály bajai azonban hovatovább vissza fognak hatni a burzsoá társadalomra, mely a katasztrófát nem fogja elkerülhetni.

De Marx kiáltványában nem pythiai jóslással szolgált a proletárságnak, hanem okszerűen bebizonyította, hogy a katasztrófának feltétlenül be kell következnie.

A burzsoa társadalom eddig meglett kimélve az általános katasztrófától, de annál sűrűbben érezhette azokat az igazán végzetszerű csapásokat, melyeknek romboló hatása alatt nemcsak a munkások, de a kapitalisták közül is sokan összerokadtak. Már a hirhedt 1873-iki bécsi „krach“ is részben, — de milyen nagy részben! — igazolta Marx jóslását. Azóta pedig kisebb, de annál gyakrabban fellépő „krach“-ok mutatták a kapitalizmus betegségének szimptomáit.

Most meg oly válság ütötte fel hydra fejét, mely tőlünk távol, mégis nálunk okoz érzékeny károkat, amiken csak hazafias érzelmünk enyhít. Az egész munkásnép összesége sok-sok milliót veszít, de a patriotának megvan az a vigasza, hogy a kivándorlás megcsappant. Mert a kapitalizmus válságának színhelye: Amerika. S ebből láthatjuk mennyire igaza volt Marxnak a tultermelésről felállított elméletével.

Hanem azért az amerikai válságon mégsem örvendünk. Mert a kivándorlás csökkentésére, sőt végleges megszüntetésére sem a hatósági erőszakot, sem az

amerikai munkanélküliséget nem tartjuk kívánatos eszközöknek. Ugyan mi örömmünk is telhetnék abban, hogy a szegény munkásember csak azért nem megy Amerikába, mert inkább itthon koplal, mint odaát? Miért örülünk az Amerikából tömegesen visszaérkezőknek, ha idehaza nem adhatunk nekik kenyeret?

Csak fájdalom ez — fájdalomdíj nélkül. A kivándorlás országos csapás. De enyhítette némileg az a sok millió dollár, melyet a kivándoroltak hazájukba küldtek. Most ezek is veszendőbe mennek.

Itt az ideje, hogy a kapitalizmus fölocsudjon. Elmélkedni kell a Marx profecziájáról. Nem vagyunk szocialisták és nem is vagyunk hajlandók Marxnak elhinni, — hogy a burzsoazia belátható időn belül meg fog bukni. De tagadhatlan, hogy a bukás jelenségei itt is, ott is mutatkoznak.

Akinek nem elég vészjósló az amerikai ipari pangás, annak újabb komoly veszélyes tünetek megfigyelése végett nem kell oly messzire, sőt éppen nem messzire elmennie, csak tekintszen kissé körül saját háza (vagy tán inkább úgy mondjuk: drágán bérelt oduja) tájékán, szűkebb vagy tágabb értelemben vett hazájában és a töprengő gond azonnal észre fogja vele vétetni, hogy kóros, korhadt körülötte minden, amit lát, amit keservesen éreznie kell.

Sem a szellemi, sem a kézi munkának nincsen értéke, csak a silány ára van. Ezt kell megváltoztatni, még pedig

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

12
méréselt kamalláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-,

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet. Az igazgatóság.

TARCA.

KÉT FELESÉG.

Irta: Sz. Szigethy Vilmos.

Vuics Pázónak husz lánc földje volt, az egész falu természetesnek találta következőleg, hogy Pázó állandóan részeg. Mert úgy van az valamiképpen, hogy a szegény ember borba fojtja a bánatát, mivel nincs semmi kilátása rá, hogy vagyont szerezzen a semmiből, a gazdag pedig iszik, mert van mit elinnia.

Pázót is, bár innen volt még a harmincon, majdnem tönkre tette a jólét, meg az unalma s amikor megjelent a dudás muzsikán, rendszerint dülöngélt egy kicsit.

A tánchelyen a Kirtyánszki lányok voltak a legszebbek, az ő szépséges szemsugarakért mártogatták egymásba a legények a bicskát. Sugár nővésű, széles vállú lányok voltak egyformán is szépek s akadtak, akik csak futólagosan gyönyörködve bennük olykor összetévesztették őket.

A huszoldas Vuics Pázó azonban többet mondhatott nekik, mint valamely ágról szakadt, jóllehet Pázó egyet hajtott állandóan.

— Tetszel nekem te Szavéta! Ha egyszer egészen elmegy az eszem és már nem tudom, hogy mit csinállok, te leszel a feleségem.

Kirtyánszki Szavéta megriszálta a derekát, úgy keltette magát kacérkodva, aztán beleharapott az ajaka szélébe, ami bizonyos megfontolást jelent.

— Ugyan, mi az ördögöt csinálnék én olyan férjjel, aki nem tudja, hogy mit csinál?! Erigy haza, Pázó, aludd ki magad, mert szeretnélek egyszer már józannak is látni.

— Mindegy, — motyogta a legény, — egészen mindegy. Azért mégis csak te leszel a feleségem, vagy legföljebb Miléva.

Miléva a másik Kirtyánszki leány volt, ép úgy tudta riszálni a derekát, akárcsak Szavéta, táncban csak olyan fáradhatatlan, orcaféhérségben hajszálnyira ugyanaz.

Ilyenkor közelebb billegett a legényhez és a szemébe vágta a maga pillantását, hogy Pázó

ettől még bizonytalabbnak kezdte maga alatt érezni az anyaföldet.

— Voltaképpen melyikünk tetszik neked jobban: én-e vagy néném?

Vuics Pázó motyogni kezdett, a gondolatait szedte rendbe, jobban mondva csak akarta, mert azok teljesen földulva, nekiszilajodva, úgy száguldoztak, mint a szétkergetett csorda.

— A fene tudja, de nem én. Bizony istenemre mondom, hogy nem tudom.

Óreg Kirtyánszki Omár, édes apja a lányoknak, szegény zsellérember léttére nem bánta volna, ha valamiképpen eldül már a probléma: akár így, akár úgy. Kezdték a gyerekek a terhére válni s mi lesz belőlük, ha lehunyja a szemét. Azonfelül válogatóságok voltak a kisasszonykák, a maguk fajtájához nem akartak menni, mert minden leánynak van olyan bolondos vágya, hogy ha egyszer asszony lesz, a hideg vízbe sem zivesen dugja a kezét.

Egy kis gazda — van vagy öt holdja — ajánlattal lépett egyszer Szavéta elé, hogy szokjenek meg, de a leány nem mutatott semmi hajlandóságot az ilyen romantika iránt.

nemcsak a minden rendbeli munkás osztály, hanem magának a kapitalizmus érdekében is, mert a tőke nem fog kihasználható talajt találhatni a teljesen kiszípolozott, elernyedett proletárságon. Csak venni, egyre csak venni onnan, ahová mindig kevesebbet adunk, mint amennyit onnan veszünk: annyit jelent, mint kiapasztani azt a forrást, mely nem a végzetlenül áldásos természetből, hanem a véges tehetségű munkából fakad.

A munkásnak, hogy dolgozni képes legyen, meg kell adni a tehetséget, hogy fentarthassa önmagát, mi több: hogy övéit is fentarthassa, hogy így a jövő munkásnemzedék is biztosítható.

Ez kell, hogy legyen a tanulság Marx jóslásából. S ha elérjük azt, hogy munkásaink azért nem vándorolnak ki Amerikába, mert itthon is megélhetnek: akkor igazán örülni fogunk a nagy nemzeti baj: a kivándorlás megszűnésének.

Ujdonságok.

— **A Vöröskereszt egyesület estélye.** A Vöröskereszt egyesület mindszei fiókja a múlt évihez hasonlóan, az idei farsangból is részt kíván venni egy mulatság rendezésével. Társasvacsorával kezdődnek a mulatság, melyen a jó kedvet, a mulatozást a szegedi szintársulattól ez alkalomra kiigérkezett művészek s Darabos Lajos hmvásárhelyi főkántor előadásai tennék emlékeztetessé. Hisszük, hogy ez az estély a múlt évihez hasonló sikerrel fog végződni s ezen a vármegye vezetői közül is többen megfognak jelenni.

— **Tanítónői kinevezés.** A Gelsy Péterné nyugdíjazása folytán megüresedett tanítónői állásra, mint értesülünk, a vallás- és közoktatásügyi miniszter az eddig helyettesként működő Ajtay Emiliát nevezte ki. A kinevezést a hivatalos lap e hó 18-iki számában közzölte. Mi csak örömmel üdvözljük az újonnan kinevezett tanítónőt, aki eddigi működésével is megmutatta, hogy a kinevezést méltán megérdemelte.

— **Kaszinó-bál Szentesen.** Tegnap zajlott le a szentesi kaszinó ez idei farsangi kabaréja, melyen a város egész intelligenciája megjelent. A kabarén résztvevő szereplők egyenként is biztos zálogát képezték az estély sikerének, ami nem is maradt el, mert a kora reggeli órákban is együtt volt a közönség s a táncolók fáradhatatlan kedvvel járták az „utolsó

— Össze van növe a két szemöldöke, mesélte később a rogalyn. Mindig félnem kellene tőle valahányszor rátekintek.

Farsangon aztán bátorságra kapott Pázó, elment a lányok apjához.

— Kirtyánszki bácsi szeretem a szépséges virágszálot, el akarom venni feleségül.

— Hát jól van fiam, egészen szép és helyes a szándékod, mert végtére is majd leszoksz egyszer az italtól, azonban melyik lányom kell?

Pázó megvakarta a fejét és egészen előrehajolt a széken, ahol éppen ült. Nem tiszteltenségből telepedett le az ezidőkutáni apósa előtt, inkább kényszerűségből, mert meleg volt a szoba s forgott vele a világ.

— Melyik leányomat szereted, Pázó? — kérdezte az öreg.

— Jaj, éppen ez a feneség, hogy nem tudok közülük választani, úgy gondoltam azért, hogy mind a kettőt elveszem.

— Elmenj már te bolondos pasa, hát még mit nem akarnál?

Pázó tudott néha indulatba is jönni.

— Adod vagy nem adod? Külön-külön egyik sem kell, csak így együttesen.

Agg Kirtyánszki tudta, hogy itt hástalan az okos szó, mert az nem olyan koponya, mint

csárdást. A mamák türelmetlensége választotta szét az ujjongó párokat. . . . Ugy tudjuk, hogy megbeszélés és megállapodás történt egy rendezendő megye-bálra is, ami nemcsak a város, de a környék és az egész vármegye intelligenciájának szolgálna találkozási alkalmul. Állítólag ezen nagyobb szabású bálnak számos tagból álló rendezőség működik a sikerén, ami az előjelekből ítélve, nem is fog elmaradni.

— **Módunk lesz az 1912-ik esztendőben,** a nap és holdfogyatkozásokban. Lesz ugyanis ez évben két nap és két holdfogyatkozás. Mi csak egyet fogunk ezekből látni, t. i. a holdfogyatkozást április 1-én este, a napfogyatkozást pedig április 17-én délelőtt.

— **Gazdasági előadás.** Német Jenő szegedi m. kir. gazdasági tanár ur január hó 31-én (szerdán) délután 5—6 óráig, a központi fiu iskola egyik tantermében, a nagyméltóságú Földmívelésügyi Miniszter ur rendeletére gazdasági előadást tart. Van szerencsém ezen érdekesnek ígérkező előadásra, Mindszent község érdemes gazdaközönségét tisztelettel meghívni és szíves megjelenésre felkérni. Muszil Vilmos, áll. el. isk. igazgató.

— **Börtön a hamis váltó miatt.** Kis György hódmezővásárhelyi kereskedőt, aki Rózsa Sándor nevű barátja nevére egy évvel ezelőtt ezerhatszáz koronás váltót hamisított, a szegedi törvényszék a múlt év őszén nyolc hónapi börtönre ítélte. Kis megfelelebezte az ítéletet és elköltözött Hódmezővásárhelyről. Egy csanád-megyei faluban segédjegyzői állást vállalt és új, becsületes életet kezdett. Ma már az ítélet-tábla elé került a bűnügye. A tábla a váltóhamisító segédjegyző büntetését — az enyhítő szakasz figyelembe vételével — nyolc hónapi börtönről hat hónapi börtönre szállította le.

— **Zordon időjárás.** Végre a sok esőzés után van egy kis tél formája is az időnek. Csak hogy most meg már olyan hirtelen és olyan nagyon fogta ránk az idő, hogy egyik kellemetlenség a másik után áll elő. A kellemetlenségek netovábbja aztán az a végtelen nagy és kiszámíthatatlan késés, amit a hideg a vonatknál okoz. A mi cudar vasuti összeköttetésünket és menetrendünket ez aztán egyenesen elviselhetetlenné teszi. A délelőtti vonatok átlag többet késnek 1 és fél óránál, az estiekről pedig jobb nem is szólni. Aktuális is vált immáron a menetrend változása, ami jó értesülésünk szerint májusban be fog következni. Vármegyénk tevékeny főispánja elkötelező ígérteát bírja a vasut Igazgatóságának, hogy most már még a posta felügyelőségnek sincs kifogása menetrend változás ellen. Eddig ősszel azzal hitegettek, hogy májusra lesz változás, tavasszal pedig az-

a többi, hogy befogadjon neki nem tetsző dolgokat, viszont egy husz holdas gazdát kár volna elszalasztani.

Megfogta a legény lajbiját és közelébb huzta magához:

— Te, Pázó, hát ami azt illeti, — mondta ravasz mosolygással, — én beleegyeznék, esetleg a papot is rá lehetne venni, de mit szólnak hozzá a lányok?

— Hát mit?

— Ez az, amit nem tudok. Ravaszul pokoli mód ravaszul kell az ilyesmit csinálni. El is gondoltam már a módját, hallgass meg türelmesen. Te most a farsangon elveszed Szavétát. Férfi és feleség lesztek annak rendje szerint. Őszig aztán látja Miléva, milyen angyali jó dolga van a testvérkéjének, addigra eleped utánad és te boldoggá fogod tenni azzal, hogy ő lesz a második feleséged. Addig a világot sem szabad a tervről tudnia hiszen ismered jól a lányokat, félkalpag valamennyi!

Vuics Pázó a nyakába borult az öregnek:

— Milyen okos vagy te, bátyó! Tyű, ha nekem annyit eszem lenne!

Később eszébe jutott még valami:

— Igen ám, de hátha te meggondolod akkorára az egészet és nem adod ide Milévát is?

zal, hogy októberre biztos a menetrend változás, bár fentartással hisszük az ígéreket, még is talán most mintha prolongatőról volna szó, de bizonyossá válnék, hogy a község lakosságának jogos érdeke fölött elhangzott annyi panasza meghallgatásra találna s végre eljönne az új menetrendnek ő országa.

— **Országos vásár Szentesen.** E hó 27-ikén veszi kezdetét a szentesi téli vásár. A jószág felhajtás, miután most ragályos betegség miatt környékünkön egy község sincsen zár alatt, valószínűleg nagy lesz.

— **Hármas szoborleplezés Szegeden.** Párját ritkító országra szóló ünnepe lesz ez év őszén Szeged városának. A város legszebb sétáló helyén, a Széchenyi-téren egy napon három nevezetes emlékszobrot lepleznek le. Az első II. Rákóczy Ferenc lovasszobra, amelyet ifjú Vastagh György szobrász mintázott, a második Deák Ferenc szobra és a harmadik Széchenyi István gróf emlékszobra, az előbbi Zala György, az utóbbi Strobl Alajos alkotásai. A három emlékművet a kormány és a képviselőház tagjainak jelenlétében országos ünnepség keretében leplezik le.

— **Drágább lesz a gyertya is.** A steeringyertya-kartel, amely a magyar és osztrák gyárakat egyesíti magában Bécsben ülést tart, hogy a jövő idényre az árakat megállapítsa. A mostani kötéseket ugyanis márciusban lejárnak és a kartel az árakra nézve nem határozott, a gyárak későbbi szállítására nem akarnak kötéseket létesíteni. Valószínű, hogy a kartel az árakat föl fogja emelni. Tervbe vették azt is, hogy a terciagyertyákat is belevonják a kartelbe és arra való hivatkozással, hogy a petróleum-kartel az ezekhez szükséges parafin árát megdrágította, ezeknek az árát is lényegesen föl fogják emelni. Szóval most már a gyertya is drágább lesz Arra vagyunk kíváncsiak meddig kapunk még levegőt ingyen.

— **Kis bérletek.** Hirt adtunk minap róla hogy az örgrófi uradalom kilátásba helyezte, miszerint ez évben a mindszei kisgazdák között újabban ki fog osztani néhány száz holdnyi apró bérletet. Semmi sem bizonyíthat jobban a kisbérletek szükségessége mellett, mint az a lát, amelybe kis hirtűkre is lakosságunk jön. Állandó faggatásnak vagyunk azóta kitéve, hogy mondanánk hát közelebbi tájékoztatást, hol, mennyi lesz kiadva. Persze, hogy mi sem tudunk többet mondani, mint amennyit megirtunk, irtunk pedig annyit, amennyit hallottunk. De illetékes helyen sem mondanak többet, hiába szeretnénk olvasó közönségünknek kellemes hírrel szolgálni. Jól tudjuk ugyanis, hogy azt olvasnák legszívesebben, ha azt íránk meg, miszerint a Péteri majort kiadja az ura-

— Esküszöm szent Miklósrá, hogy oda adom, ha kívánod!

A lakodalom tehát hamarosan megvolt s már egy hét mulva úgy elverte Szavéta a korcsmából részegen hazakerülő urát, hogy az napokig nyomta utána az ágyat. A verés kijárt egyébként később is. Eleinté megmaradt a csodaszépen gömbölyödő menyecske a heti rendszernél, aztán napokra váltotta föl az időt s mire aratásba fogtak, már utálta az italt.

— Ejnye, de bolond voltam én eddig! — mondta egyszer. — Részegen sose láttam meg, milyen szép a feleségem! Csak ne volna olyan hirtelen keze!

A földek jó termést hoztak a nyáron s hogy eljött az ősz, betakarítva minden a kamarákba, kukoricamorzsolás táján azt mondja öreg Kirtyánszki:

— Pázó fiam, hát a második feleséggel mi lesz?

Pázó szerelmes tekintetet vetett az asszonyára és mert tréfálni is illik olykor, különben elsavanyodnék az egész világ azt felelte:

— Bátya, ez az egy is sok. Mit csinálna velem egy másik is? Képzeld csak el, mit csinálna!

dalom a tömörkényieknek, tömörkényi majort a csanyiaknak, ujmajort és Mindszentet a mindszentieknek. De hát ilyesmit nem irhatunk, a reményeket ennyire föl nem csigázhatjuk. — Egyébként is jobb kevesebbet markolni, amennyit annál erősebben megszoríthatunk. Azt hangoztatjuk e helyett inkább, hogy csak nyugodjon meg lakosságunk az őgróf ur abbeli ígéréiben, miszerint fokozatosan minél több területet juttat a kis emberek — tehát a mindszentieknek is kezébe.

Hallatszik ugyan az is, hogy aki nem siet már le is késik a bérletekről, annyian vannak már iratkozva. De hogy mi igaz ebből, arról nem nyilatkozhatunk, mert valóban nincs biztos ismertetésünk arról, hogy folyik-e ilyen vitatkozás valahol, avagy nem, s ha igen, hol, kinél? Aki többet tud felőle, az jól teszi, ha megy maga is, avagy nálunknál jobb utasítást ad másoknak is. Ebben a dologban nem kell egymásra irigykedni, féltékenykedni. Annál jobb, minél többnek jut a bérletekből. Annál nagyobb foku leend a megelégedettség, a boldogság, minél többen részesülhetnek belőle.

— **Óvás!** A Brádi-féle gyomorcseppeket (ezelőtt Marizelli cseppek) kedveltségük miatt sohan utánozzák és több hamisítványuk van a forgalomban. Ezeket a visszaéléseket megakadályozandó, a Brádi-féle gyomorcseppek ezentúl csak rózsaszínű kartonban kerülnek a forgalomba, máriacelli Szűz Máriát ábrázoló védjegy és a „Brády“ aláírás látható. Ennélfogva más csomagolású csöppeket, mint hamisítványokat, utasítsunk vissza.

— **A feminista kocsis.** Egy társaságban a feministák törekvéseiről vitatkoztak. Valaki fölemlítette, hogy Párisban már női kocsisok is vannak és Londonba női rendőröket akarnak alkalmazni.

A női kocsisokra nézve még csak meg tudtak egyezni valahogy, de a női rendőrök intézménye nem nagyon tetszett az uraknak.

— Kérem, — mondja az egyik — én nem tudom elképzelni, hogy mit csinálna egy női rendőr például egy részeg emberrel az utcán, valami lumpplal, aki éjjel ordítva megy háza...

— Hogy mit csinál vele? Hát beviszi a a rendőrségre.

— És ha nem tudja bevinni?

Általános csend, megszólal egy feminista hölgy a legtermészetesebb hangon: Akkor... becsalja.

— **A párbaj.** Egyik fodrászüzletben történt. A vendég elalszik borotválás alatt s a borbélysegéd alaposan összevagdálja az arcát Egyszerre fölébredt s látva a tükörben megsebzett arcát, fölrival:

— Kivel párbajoztam?

— Senkivel — válaszolja a borbélysegéd.

— **Csomókötés a zsebkendőn.** Ha valamit nem akarunk elfelejteni rendszeren csomót köttünk a zsebkendőnkön, noha csak kevesen tudják, hogy ez a szokás honnan vette eredetét? A csomókötés az írástudás előhírnöke volt; az ősnépekénél mint számlálási eszköz volt használatban. A perui inkak például nagyon értelmes csomóirást fejtettek ki. A csómo sorrendje és távolsága a főfonáltól adta meg az írás értelmét. Ehhez hasonló az északamerikai indusok Wampum öve, mely Vénuszkagylókkal és anyaggyöngyökkel van díszítve és védő, valamint békekötések okmányául szolgál. Hogy a temetkezési és szent helyeket illetéktelen egyénektől megvédhessék, körülkerítették fonállal, a melyekre bizonyos meghatározott szertatás mellett csomókat és fetéseket kötöttek. Ezáltal az illető terület „tabu“, vagyis sérthetetlen lett, mert van valami titokzatos a csomóban, a melyet csak az tud megoldani, aki a titok birtokában van; nem csoda tehát, hogy a csomóban csakhamar „varázscsomót“ láttak. A lappok és finnek kuruzslói — állítólag — az ilyen varázscsomóval képesek szelet támasztani, vagy a vihart lecsilapítani. Különös jelentőségre emelkedett a „gourdiusi csomó“ a melyet Gordius, phrygiai király olyan művészileg kötött meg egy fahéjból hogy megoldásáért a világuralom szolgált díjjal. Nagy Sándor perzsa hadjáratában, egy kardvágással metszette szét. A csomót hosszú időnkön át va-

lami titokzatos dolognak tekintették. A közepkorban szokásban volt, hogy a tanuk névalírásukon kívül még egy csomót kötöttek arra a szijra, amelyik az okmányhoz volt erősítve. Innen származik a tanuk neve: nodatores (csomókötők); és még ma is azt szoktuk mondani, hogy „szerződést köttünk“. A talányokat is csomónak nevezték. Goethe egy helyen ezt mondja: „Itt van a dolog csomója!“ A csomó szó régebben sokkal általánosabb volt, mint a mai korban.

— **Budapest** legújabb és legmodernebb szállodája Aczél Miksa által pazarul berendezett Excelsior szálloda Rákóczi-ut 72 szám alatt. Minden szobában meleg és hideg víz, minden emeleten telefon, központi fűtés, lift. Szobák naponta 5 koronától feljebb kaphatók. Az árákba foglaltatik az angol reggeli, ruhavasalás, beretválkozás és ásványvíz. A pályaudvarok és színházak közelében. Villamos közlekedés minden irányban.

— **Megfagyott a szegényházban.** Van Szolnokon egy szegényház, amelyben hat öreg bácsi menedéket kap a várostól ingyen. A felügyelettel egy Szilasi József nevű rendőr van megbízva. A napokban valaki tudtára adta Palóczy Dénes csendőrmesternek, hogy az egyik szegényházi benlakót, Virág Ferencet megfagyva találta Szilasi felügyelő a menház udvarán. Palóczy titokban nyomozott ez ügyben. Megtudta, hogy Virágot, a 78 éves öreg embert azért, mert nem volt tisztá a ruhája, üldözték társai és bántalmazták. Szilasi, a derék felügyelő, a helyett, hogy rendbe hozta volna az egyenletlenséget, azon volt, hogy társai még jobban üldözzék, sőt uszította őket az öreg ellen, hogy közösjék ki maguk közül. Szegény Virág már nem is ment be a hálószobába, hanem kint hált meg egy deszkás félszerben. Azonban szegény nem sokáig bírta ki a dermesztő hideget. Valamelyik éjjel kiment a félszerből az udvarra és ott hirtelen holtan összeesett. Reggel, amikor Szilasi hazajött, ott találta az öreget megfagyva.

— **Agyonütötte a bérestársát.** Megláncolt parasztlégynt vitt be a szegedi ügyészségfogházába Hodmezővásárhelyről két csendőr. Hugli Márton tanyai béreslegény az, kinek az a büne, hogy egy kalapáccsal agyonverte Damján Sándor nevű tizenöt éves bérestársát. Hugli a gyilkosságot keddre virradó éjszaka követte el. Megleste, míg bérestársa elaludt az istállóban, álmában támad reá egy vaskalapáccsal és háromszor fejbeverte, azután megszőkött. Deres Julis cselédeleány találta reá a félholt Damjánra. Mivel Gaál István kisbirtokos, akinek tanyáján a gyilkos merénylet történt, nem volt otthon, a leány fellármázta Kiss Ferenc szomszédjukat, akinek segítségével az eszméletlen legényt a vásárhelyi kórházba vitték. A béres anélkül hogy eszméltre tért volna, meghalt. Huglit gyanúsították mindjárt a gyilkossággal és el is fogták és — bár a gyilkosságot tagadja

— beszállították az ügyészség fogházába. A gyilkost holnap hallgatja ki a vizsgálóbíró.

Apagyilkosság a fiatal mostoha miatt. Makóról jelentik: Idősebb Mócz János három év előtt egy harminc éves szép leányt vett feleségül. A fiatal mostohára szemet vetett ifjabb Mócz János és az asszony hajlott a csábításra. Az apa észrevette a veszedelmet és kitiltotta fiát a házból. A fiu azonban továbbra is otthon maradt és látszólag került az asszonyt. Az öreg Mócz ismét észrevette, hogy felesége fiával kacérokodik és ma meglátta őket, amint ölelkeztek. Baltát ragadott és fiára rontott, aki viszont egy kapát fogott és azzal apját agyonütötte. A menyecske egykedvűen nézte végig az apa és fiu párbaját, amely után lefeküdt és az ifjabb Mócz csak másnap jelentkezett a csendőrségen, ahol letartóztatták.

Horváth Antal könyv- és műnyomdája, Mindszent

BRÁDY-féle
GYOMOR-CSEPPEK
ezelőtt Máriacelli cseppek

több mint 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E cseppeknek utólérhetetlenül jó hatása van emésztési zavaroknál, azután páratlan gyomorrontás, gyomorfégés, székrekedés, fej- és gyomorgörccsök, émelygés, szédülés, álmatlanság, kólika, vérszegénység, sápkór stb. ellen.

Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg **K 1.60** kis üveg — **.90** fill. 6 üveget **K 5.80**, 3 nagy üveget **K 5.30** beküldése után küld franco.

BRÁDY K. gyógyszerháza a „Magyar Királynak“ BÉCS,
I., Fleischmarkt 2., Depot 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz Máriát ábrázolja, rózsaszínű karton csomagolásra s az aláírásra amely az oldal levő kép másolata és utasítsunk vissza minden ulánzatot.

Lakodalmakra

kitűnő zamatu
tisztán kezelt

jó fajborok

legolcsóbban
Vig Dánielnél kaphatók

Schvaroz József és Társa

Alapítási év 1884.

Budapest

VÁCI-KÖRUT 53.

Szabadalmazott Ventzki gőztakarmány-füllesztő

65, 100, 160, 300 és 620 liter ürtartalom.

Fülleszt 40—60 perc alatt!

Fülleszt 40—60 perc alatt!

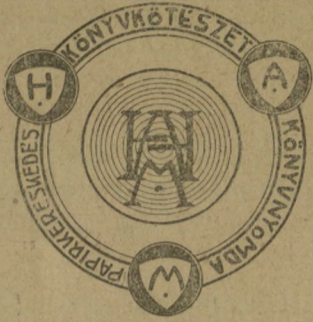
Hordozható pálinkafőző üstök

100—400 liter ürtartalom.

AZ ÚJ SZESZADÓTÖRVÉNY ELŐÍRÁSAI SZERINT.

Angol marha- és lónyirógépek és ollók!

MŰVÉSZIES NYOMTATVÁNYOK GYÁRTÁSA

**HORVÁTH ANTAL
MINDSZENT**

Friss tormás virsli

minden szerdán

Hideg felvágottak

állandóan kaphatók.

Esztergomi hegyi bor

literje 80 fillér.

Legfinomabb tea rum

literje 2 kor. 40 fill.

Tea legfinomabb keverék (netto) 50 grammos csomagokban. Csomagja 50, 60, 80, 90 és 100 fillér. Különböző teasütemények, szardínia, pisztráng, sajtok

Szentesi kenyérgyári kenyér,
naponta friss, kilója 24 fillér.

STEINDL JÁNOS

fűszer-, vas-, csemege- és rövidáru-kereskedése
MINDSZENT.

SZULTÁNFORRÁS

BŐR- ÉS DÚS LITHION TARTALMÚ
GYÓGYÍTÓ ÉS ÜDÍTŐ ITAL.
KIVÁLÓ HÚGYHAJTÓ ÉS HÚGYSÁVOLDÓ
KUTKEZELŐSÉG: EPERJES.

Vezérképviselő: Csongrádmegyére

Szentesi Mezőgazdasági Ipar
és Kereskedelmi Bank Részvénytársaság,
8-15 **SZENTES.**

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
RÉTHY-féle cukorkánál!

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánpótlás van.

Az eredetinek minden darabján rajta van a **RÉTHY** név
1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható.

Butorok

Hálók, ebédlők, uriszobák, szalónok, teljes szálloda, kávéház, vendéglő és kastélyberendezések, vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, csillárok és zongorák szállítanak bárhova

kézpénzért, vagy rendkívül előnyös fizetési feltételekkel.

Diszes nagy butoralbum 1 korona. Teljes berendezésnél utazó mintákkal díjmentesen küldetik bárhova.

Modern Lakberendezési Vállalat
BUDAPEST, IV., Gerlóczy-utca 7. sz.
(Központi városháza mellett.)

Eladó vendéglő és ház.

Mindszenten, a főutcán levő nagyvendéglőmet összes berendezéssel, házzal együtt — más vállalat miatt — örök áron eladom, esetleg haszonbérbe kiadom.

A vendéglő áll: 1 nagyterem, 1 kisterem, 1 söntés, üvegezett folyosó, fásított kerthelyiség, szaléti, fedett kuglizó, 2 tekeasztal (egyik új); továbbá 6 szoba, 1 téli és 1 nyári konyha, éléskamra, magtár, jégverem (jéggel), istálló, góré, 2 nagy pince, stb, stb.

Saját acetylén világítás!

Vízvezeték a házban!

Komoly vevőknek vagy bérbe venni szándékozókna szívesen ad bővebb felvilágosítást a tulajdonos

Zánthó Kálmán
vendéglős
MINDSZENT.

—30

Órás-üzlet átvétel!

Van szerencsém értesíteni Mindszent község és környéke mélyen tisztelt közönségét, hogy helyben, a Bárdos Flórián házában évek óta fennálló **BERG SÁMUEL-féle**

órák és ékszerész üzletet

a mai napon átvettem s azt saját céggemmel fogom tovább vezetni.

Egyidejűleg kérem, hogy az elődöm által élvezett bizalmat reám ruházni szíveskedjenek s úgy kiváló képzettségem, mint szolid elveim által igyekezni fogok vevőim, illetve munkaadóim bizalmát fokozottabb mértékben kiérdemelni.

Szíves támogatást kér,
Mindszent, 1912. január 13.

GOTTLIEB BERTALAN
órák és ékszerész.

Strausz és Basch

fakereskedők és építkezési vállalkozók

Ajánlják dusan felszerelt raktárakat mindennemű épület, asztalos és bognár-árakban. Tüzifa és porosz szén nagyban és kicsinybeni árusítása. „Bohn“-féle tetőcserép és Eternit tetőlemez kizárólagos árusítása.

Kistelek, a Pignitzky-malom mellett.

Új gabona-üzlet!

A MINDSZENTI TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T. tudatja úgy a helybeli, mint a közelvidéki nagyérdemű közönséggel, hogy üzletkörében állandósította a gabona-bevásárlást.

Vásárol mindennemű gabonát

a legmagasabb napi áron!

Elfogad gabonát beraktározásra későbbi leszámolásra s rá megfelelő készpénz-előleget ad.

Előleget ad remélt termésre a legmérsékeltebb kamatláb mellett.

Főtörekvése, hogy úgy a helybeli, mint vidéki közönséget a legelőzékenyebben kiszolgálja és bizalmát kiérdemelje.

Fölvilágosítással készséggel szolgál a takarékpénztár vezetősége és a bevásárlással megbízott **Novák Ferenc** ügyvezető.

Magtár és iroda (a régi Grüner-féle) Kertész Mór úr házában van elhelyezve.

Mindszent, 1911. március 1.

A Mindszenti Takarékpénztár r.-t.
igazgatósága.